

## [Kristen Amby.]

søgende — og det er jo egentlig mange, mange flere, end man maaske rigtig er klar over, Folk kan jo knap gifte sig i Dag, og gør de det, skal de bo i møblerede Lejligheder eller blive boende hjemme hos deres Forældre, fordi de ingen Lejligheder kan faa — havde haabet, og det havde vi vel alle, at naar Krigen var forbi, selv om der jo ikke er blevet Fred, kunde man ret hurtigt komme i Gang med Byggeriet. Man regnede vel med forholdsvis hurtigt at kunne faa Brændselsmaterialer, saa at der ikke kunde være noget i Vejen for at producere Mursten, og man havde jo ogsaa truffet Foranstaltninger til en hurtig Tilførsel til Landet af Træ og Tømmer. Men det er gaaet helt anderledes. Sandheden er vist, at vi i hvert Fald i det store og hele egentlig har lidt mere under Materiale mangelen i denne Sommer end tidligere. Ganske vist er der paa et enkelt Omraade kommet flere Materialer, men det ser alt andet end lyst ud i den nærmeste Fremtid og ogsaa for den fjernere Fremtid, hvis der ikke sker en eller anden virkelig Ændring. Det ser ogsaa ud til, hvad man maaske burde kunne sige sig selv, at være meget svært, naar en Verden har anvendt hele sin Kraft i en 5—6 Aar paa at omstille sig til at producere for Krig, at tilvejebringe en Omstilling til at producere for fredelige Formaal. Noget saadant varer længere og koster større Anstrengelser og meget mere Tænkning, end man maaske havde troet.

Da det imidlertid, som det er sagt baade af den højtærede Minister og af de to foregaaende Ordførere, er afgørende nødvendigt, at vi gør alt for at faa sat Byggeriet i Gang, maa vi paa den anden Side ogsaa se at faa det fuldført, hvis det overhovedet kan gøres. Det skulde jo nødig ske, at man nu standse helt med at igangsætte Byggeri af Frygt for ikke at kunne faa de sidste Materialer til Færdiggørelsen. Naturligvis, Situationen er saadan, at man vel kan igangsætte Byggeri. Jeg vil tro, at man kan faa saa meget Cement, at man kan støbe Grundene, og selv om det er vanskeligt med Sten, kan man naturligvis ogsaa faa opført noget, men det er Færdiggørelsen, man har maattet frygte for. Det vilde være ulykkeligt af mange Grunde, om man ikke turde iværksætte noget Byggeri, da det jo vilde betyde, at saa meget mere skal sættes i Gang paa een Gang, naar Materialerne til sin Tid maatte komme. Derfor er Principet i Forslaget rigtigt.

Lige saa rigtigt som det samme Princip naturligvis var, da det i sin Tid først blev

foreslaaet, det Princip, at man for at faa igangsat saa meget som muligt, for at det hele ikke skal løbe sammen engang, naar vi har Materialer, vil yde de Mennesker, der nu sætter noget i Gang, den Facilitet, der ligger i, at de ikke skal have Rentetab paa Byggelaan, der vilde komme paa det Byggeri, de har sat i Gang, hvis de ikke faar det færdiggjort, men maa lade det ligge. Jeg tror ogsaa, at det er nødvendigt, og jeg vil indtil videre, indtil der foreligger ganske særlige Oplysninger, mene, det er rigtigt, at man begrænser sig netop af Hensyn til dette Hovedprincip. Det er det, Ministeren begrænser sig til, det Byggeri, der agtes sat i Gang. Efter mit Kendskab til Forholdene har det i de senere Maaneder, maaske endda det sidste 1½ Aars Tid, været saaledes, at ingen, der har følt et Ansvar, har sat Byggeri i Gang, medmindre man har haft saa megen Sikkerhed, som man menneskeligt kan have, for, at Materialerne var til Stede — det vilde overhovedet være uforvarsomt, hvad enten det drejer sig om private eller Selskaber, om man ikke forholdt sig saaledes. Det er i øvrigt ogsaa det Princip, man har fulgt i Ministeriet, Byggedirektoratet og det Udvalg, der har med Tildeling af Materialer at gøre — jeg husker ikke den tekniske Betegnelse derfor. Man har hævdet Nødvendigheden af, inden der bliver tildelt f. Eks. Cement, at man maatte have Sikkerhed for, at de øvrige Materialer var til Stede, og det samme Princip fulgte man ved Tilsagn om Statslaan. Derfor er det helt urimeligt, hvis man nu paa et saadant Omraade lod Loven faa tilbagevirkende Kraft, saaledes at de, der havde været mindre efterrettelige, mindre paapasselige, nu fik, skal vi sige en Slags Favør. Hvis det ikke ligefrem er Uheld, der har foreligget, maa de tage Skade for Hjæmæld. Selve Formaalet bliver jo ogsaa tilsløret. Formaalet er at faa noget sat i Gang; det synes jeg, man maa fastholde.

Ligesom det ærede Medlem Hr. Jensen-Broby staar jeg uforstaaende over for det ærede Medlem Hr. Fr. Dalgaard's Forslag om, at man skulde sætte Renten af disse Byggelaan ned. Motiveringen skulde være den, at Renten var 2,2 pCt. for Statslaan i øvrigt. Det er rigtig nok. Den er endda for visse Kategoriers Vedkommende gaaet ned til 1,7 pCt., men det er ud fra et helt andet Synspunkt. Det har aldrig været Statsbyggelaanene, man har haft til den Rente, men kun Statslaan med glidende Rente. I Loven selv er der fastslaet en Rente af 5 pCt. som Satsen for Statslaan til Byggeri, men man har saa en Bemyn-